

**SZKOLNE PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. JANA PAWŁA II W BRZEZINACH**

Zasady ogólne: Postępowanie w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie w najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest wychowawca. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. Nauczyciel dokumentuje zaistniałe zdarzenia na terenie szkoły, sporządzając możliwie dokładną notatkę.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. nr 35 poz. 228 z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 11 poz. 109) oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą;
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35 poz. 230 z późniejszymi zmianami);
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 34 poz. 1998);
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. nr 30 poz. 179 z późniejszymi zmianami);
5. Zarządzenie nr 590/03 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich;
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. nr 26 poz. 226);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Spis procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych:

I. Wulgarne słownictwo

II. Wagary

III. Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych

IV. Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej.

V. Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia

VI. Podejrzenie, że uczeń w szkole jest w stanie odurzenia

VII. Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję mogącą być substancją psychoaktywną

VIII. Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk

IX. Postępowanie wychowawcy (nauczyciela) w momencie wypadku dziecka w szkole

X. Usiłowanie popełnienia samobójstwa lub zamiaru samobójczego

XI. Śmierć samobójcza ucznia na terenie szkoły i poza nią

XII. Popełnienie czynu karalnego

XIII Postępowanie wobec ucznia – ofiary czynu karalnego

XIV. W przypadku otrzymania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub telefonicznego odebrania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego

XV. Wybuchu pożaru lub podłożenia ognia

XVI. Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej

XVIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy po dziecko zgłasza się rodzic/opiekun prawny pod wpływem alkoholu

I. Wulgarne słownictwo

Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania:

1. Sam przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Wpisuje informację dla rodziców/ prawnych opiekunów oraz wychowawcy do e- dziennika.

Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, który wpisuje informację dla rodziców do e- dziennika.

W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca:

1. Przeprowadza rozmowę z rodzicami/ opiekunami ucznia i sporządza krótką notatkę z przeprowadzonej rozmowy.
2. W przypadku braku poprawy przekazuje sprawę do Punktu Konsultacyjnego PPPP, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
3. W przypadku braku poprawy wychowawca powiadamia dyrektora, który udziela uczniowi upomnienia lub podejmuje inne kroki przewidziane regulaminem szkoły.

II. Wagary

W sytuacji, gdy wychowawca lub nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów:

1. Nauczyciel natychmiast kontaktuje się z wychowawcą.
2. Wychowawca natychmiast kontaktuje się z rodzicem/prawnym opiekunem.
3. Jeżeli podejrzenia się potwierdziły, po przyjsciu ucznia do szkoły wychowawca przeprowadza z nim rozmowę wychowawczą, spisuje kontrakt lub podejmuje inne środki oddziaływania wychowawczego.
4. Jeżeli uczeń nadal wagaruje wychowawca informuje o tym fakcie dyrektora szkoły.
5. Jeżeli ww. działania są nieskuteczne, uczeń otrzymuje upomnienie dyrektora szkoły.
6. Jeżeli ww. działania są nieskuteczne, uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły.

7. Jeżeli uczeń nadal uporczywie wagaruje dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

III. Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych

1. Pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny dyrektorowi szkoły.
2. Uczeń otrzymuje uwagę w e- dzienniku.
3. Ww. osoby niezwłocznie zawiadamiają rodziców/ prawnych opiekunów i umawiają się na rozmowę.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę ostrzegawczą z uczniem w obecności rodzica.
5. Jeżeli podobna sytuacja powtórzy się wychowawca zawiadamia dyrektora szkoły, który przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców.
6. W przypadku kolejnego samowolnego opuszczenia szkoły uczeń otrzymuje upomnienie, a następnie naganę dyrektora.
7. Jeżeli uczeń nadal uporczywie opuszcza szkołę w czasie lekcji dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

IV. Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej

1. Nauczyciel, pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy ma obowiązek zareagować w celu zabezpieczenia przed dalszą agresją.
2. Nauczyciel, pracownik szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i powiadamia rodziców.
4. Wychowawca, jeżeli sytuacja tego wymaga, zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły.
5. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji lub gdy, akty te powtarzają się nauczyciel lub wychowawca sporządza notatkę opisującą sytuację i przekazuje ją dyrektorowi szkoły.
6. Wychowawca natychmiast powiadamia rodziców sprawcy i poszkodowanego pisemnie lub telefonicznie i odnotowuje ten fakt w dokumentacji wychowawcy klasy.

7. Uczeń stosujący przemoc otrzymuje naganę wychowawcy, a w poważniejszych przypadkach lub powtarzających się aktach przemocy – naganę dyrektora.
8. W szczególnych przypadkach powtarzających się aktów agresji lub w przypadkach szczególnie drastycznych, dyrektor szkoły zgłasza te fakty policji.

V. Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia

1. W przypadku zauważenia, że uczeń przyjmuje leki:
 - a. Nauczyciel pyta ucznia i sprawdza, co to za lek. W przypadku nieznajomości leku zapisuje jego nazwę i podaje ją wychowawcy lub dyrektorowi.
 - b. Wychowawca w przypadku wątpliwości ma obowiązek skontaktować się z rodzicami/ prawnymi opiekunami ucznia, czy lek jest przyjmowany za ich wiedzą i zgodnie z zaleceniami lekarza, w uzasadnionych przypadkach powinien zatrzymać lek do czasu kontaktu z rodzicami/ prawnymi opiekunami.
2. Nauczyciel, który znajdzie leki lub inne substancje niebezpieczne, ma obowiązek zabezpieczyć je i zgłosić ten fakt dyrektorowi szkoły.
3. Pracownik szkoły, który był świadkiem lub dowiedział się o używaniu przez ucznia tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych lub narkotyków powiadamia niezwłocznie wychowawcę klasy i dyrektora.
4. Wychowawca lub dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem i wzywa rodzica/ prawnego opiekuna.
5. Uczeń i rodzic są powiadamiani o konsekwencjach takiego zachowania.
6. W przypadku stwierdzenia na terenie szkoły narkotyków lub innych środków psychomodyfikujących dyrektor zawiadamia policję.
7. Za używanie substancji psychoaktywnych uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły.
8. Jeżeli sytuacje używania szkodliwych substancji powtórzą się dyrektor:
 - a. rozpoczyna procedurę zmierzającą do usunięcia ucznia ze szkoły;
 - b. zgłasza problem zagrożenia demoralizacją do Sądu Rodzinnego i Nieletnich;
9. w razie potrzeby wychowawca udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

VI. Podejrzenie, że uczeń w szkole jest w stanie odurzenia

1. Pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie lub zdrowie
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udziela pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie prawni odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji– decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu– odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych– na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów prawnych oraz Sąd Rodzinny i Nieletnich.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym akcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
8. Uczeń, który w szkole przebywał w stanie odurzenia otrzymuje naganę dyrektora szkoły.
9. W razie potrzeby wychowawca udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

VII. Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję mogącą być substancją psychoaktywną

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. Uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły lub dyrektor rozpoczyna procedurę usunięcia ucznia ze szkoły.

VIII. Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk

W przypadku znalezienia substancji przypominającej narkotyk pracownik powinien:

1. Zachowując środki ostrożności zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IX. Postępowanie wychowawcy (nauczyciela) w momencie wypadku dziecka w szkole

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy.

Pracownik szkoły, który otrzymał wiadomość o wypadku ucznia lub był jego świadkiem:

1. Niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, tzn. sprowadza fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy;
2. Nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia;
3. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.

Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – przywołuje innego nauczyciela np. uczącego w najbliższej sali i prosi o nadzór nad swoimi uczniami.

2. Nauczyciel zawiadamia o zaistniałej sytuacji rodziców/prawnych opiekunów lub osobę wskazaną przez rodzica/prawnego opiekuna oraz dyrektora (wicedyrektora) szkoły.

O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia.

Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim:

- a. potrzebę wezwania pogotowia,
- b. potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
- c. godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.

Dziecko musi zostać odebrane przez rodzica, a dopóki rodzic się nie zgłosi, opiekę nad dzieckiem sprawuje nauczyciel. Nie można dziecka, które uległo lekkiemu wypadkowi wypuścić samego ze szkoły, nawet, gdy skończyło lekcje. Uczeń (przy lekkich przypadkach) może pozostać w szkole tylko na wyraźne życzenie rodzica.

3. Nauczyciel wyjaśnia okoliczności wypadku.

Wychowawca (pracownik szkoły) ustala jak najbardziej szczegółowo o okoliczności wypadku i sporządza notatkę zawierającą m.in.: czas zajścia wypadku, miejsce, opis sytuacji, świadków.

4. Nauczyciel dba o kontakt z rodzicami poszkodowanego dziecka, w celu wyjaśnienia przyczyn wypadku i poznania stanu zdrowia dziecka.

5. Postępowanie dyrektora

- a. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) **nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.**
- b. O każdym groźnym wypadku dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
- c. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
- d. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
- e. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- f. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
- g. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków.

X. Usiłowanie popełnienia samobójstwa lub zamiaru samobójczego

A. Kontakt, komunikacja i wsparcie:

1. Pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu popełnienia samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem.
2. Następnie zawiadamia niezwłocznie dyrekcję szkoły.

B. Dyrektor szkoły zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:

1. Stałą obecność z uczniem osoby dorosłej.
2. Udzielenie w razie potrzeby pierwszej pomocy.
3. Zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego, ewentualnie policji.
4. Izolację ucznia od grupy rówieśniczej.

C. Dyrektor szkoły:

1. Zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji.
2. Przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym przygotowaną wcześniej informacją o możliwości pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

D. Następnie Dyrektor koordynuje:

1. Powołanie Doraźnego Zespołu Kryzysowego do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych.
2. Zespół nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej.
3. Interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzoną przez: pedagoga szkolnego lub psychologa z Powiatowej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkół placówek oświatowych– w celu prewencji naśladownictwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu.
4. Spotkanie dla wychowawcy, nauczycieli uczących ucznia i Rady Pedagogicznej w celu:
 - a. poinformowania o zaistniałej sytuacji i jej przebiegu,
 - b. pomocy nauczycielom i pracownikom szkoły w odreagowaniu stresu psychicznego,
 - c. diagnozy sytuacji życiowej ucznia i formułowania sposobów pomocy uczniowi.

E. Dyrektor szkoły zapewnia realizację planu zapobiegania ostrym sytuacjom kryzysowym:

1. Wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowania samobójstwa i jego rodziny poprzez:
 - a. pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego),
 - b. realizowanie zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.
2. Opracowania i wdrażania na terenie szkoły strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:
 - a. rozpoznanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zaproponowanie im pomocy psychologicznej,
 - b. nawiązanie bliższych kontaktów z młodymi ludźmi,
 - c. zmniejszenie ich negatywnych emocji wynikających ze stresu psychicznego,

- d. zwracanie uwagi i uczenie się, jak w wypowiedziach i/lub w zmianie zachowania niewerbalnego wcześniej rozpoznawać sygnały ostrzegające o samobójstwie,
- e. pomaganie w nauce uczniom o mniejszych umiejętnościach,
- f. zwracanie uwagi na przypadki wagarowania,
- g. eliminowanie używania alkoholu i narkotyków,
- h. ograniczenie dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie samobójstwa na terenie szkoły.
- i. podjęcie działań, w miejscu pracy nauczycieli i innych członków personelu szkoły zmniejszających stres zawodowy.

XI. Śmierć samobójcza ucznia na terenie szkoły i poza nią.

A. W każdym przypadku wykrycia próby samobójczej na terenie szkoły:

a. **Pracownik**, który pierwszy dotrze na miejsce zdarzenia:

1. Udziela pierwszej pomocy niemedycznej,
2. Informuje innego pracownika szkoły celem powiadomienia dyrekcji
3. Pozostaje w miejscu zdarzenia do przybycia właściwych służb
4. Dyrekcja zapewnia obecność drugiego pracownika celem izolacji miejsca zdarzenia oraz pomocy w prowadzeniu pierwszej pomocy

b. **Dyrektor szkoły**

1. Niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji próby samobójczej lub śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z:
 - a. służbami medycznymi,
 - b. rodzicami,
 - c. policją, prokuraturą,
 - d. organem nadzoru pedagogicznego.
2. Powiadamia rodziców o wydarzeniu.
3. Organizuje i udziela niezbędnej pomocy służbom ratowniczym i policji.
4. Podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu.
5. Organizuje interwencję grupową lub indywidualną dla uczniów i nauczycieli.

B. Dyrektor szkoły podejmuje następujące działania w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:

1. Powiadamia nadzór pedagogiczny.
2. Organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.

XII Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły popełni czyn karalny, pracownik szkoły:

1. Niezwłoczne powiadamia dyrektora szkoły.
2. Ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, wicedyrektorowi pod opiekę.
4. Powiadamia rodziców/ prawnych opiekunów ucznia – sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży)

XIII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły jest ofiarą czynu karalnego, pracownik szkoły powinien:

1. udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. niezwłoczne powiadomić dyrektora szkoły
3. powiadomić rodziców ucznia
4. niezwłoczne wezwać policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

IV. W przypadku otrzymania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub telefonicznego odebrania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Należy natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor podejmuje decyzję o:
 - a. powiadomieniu policji – 112, 997,
 - b. przerwaniu lekcji,
 - c. przeprowadzeniu ewakuacji uczniów,
 - d. zabezpieczeniu dokumentów.
3. Uczniom i pracownikom szkoły nie wolno dotykać przedmiotów, urządzeń, które budzą podejrzenie.
4. Należy zachować spokój nie dopuścić do paniki.
5. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły.

XIV. Wybuch pożaru lub podłożenie ognia

Osoba, która zauważyła pożar:

1. Powiadamia i ostrzega o pożarze w każdy dostępny sposób, a w szczególności sygnałem dźwiękowym trzy długie dzwonki
2. Należy niezwłocznie powiadomić:
 - a. Państwową Straż Pożarną 998, tel. alarmowy 112.
3. Należy zawiadomić dyrekcję szkoły.
4. Przeprowadza się natychmiastową ewakuację.
5. Do czasu przybycia straży pożarnej akcją ewakuacji kieruje dyrektor szkoły.

XVI. Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej

Osoba do której zwracają się przedstawiciele mediów:

1. Nauczyciel nie upoważniony przez dyrektora nie udziela informacji.
2. Zawiadamia niezwłocznie dyrektora.

3. Kieruje przedstawiciela mediów do dyrektora szkoły.
4. Dyrektor szkoły udziela niezbędnych informacji.
5. W szczególnych przypadkach dyrektor szkoły udziela pełnomocnictwa wybranym osobom do udzielania informacji mediom.

XVII. Procedura postępowania w przypadku, gdy po dziecko zgłasza się rodzic/opiekun prawny pod wpływem alkoholu

1. Pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał informację o tym, że po nieletniego ucznia przyszedł pijany rodzic, bezzwłocznie powiadamia o tym wychowawcę klasy i dyrektora;
2. Dyrektor wydaje takie dyspozycje, które natychmiast pozwolą udzielić dziecku wsparcia i odizolować je od pijanego opiekuna;
3. Szkoła nawiązuje kontakt z drugim rodzicem/ prawnym opiekunem lub na podstawie wcześniejszej zgody przekazuje dziecko osobom upoważnionym;
4. Jeżeli nie ma możliwości przekazania dziecka drugiemu rodzicowi/ prawnemu opiekunowi lub nie są upoważnieni inni dorośli do odbioru osoby nieletniej, dziecko umieszcza się w świetlicy szkolnej;
5. Niezależnie od wymienionych czynności dyrektor dba, by o zdarzeniu powiadomiona została policja; zawsze wtedy, gdy nie ma osoby mogącej odebrać dziecko ze świetlicy.
6. Jeżeli sytuacja nie miała miejsca jednorazowo, szkoła ma obowiązek o zdarzeniach zawiadomić pisemnie Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich.